

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра матеріалознавства та ливарного виробництва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕСУРСИ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ
ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАТЕРІАЛІВ

Освітня програма "Прикладна механіка"
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність: 131 – Прикладна механіка
Галузь знань: 13 Механічна інженерія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 31.08.2020 р.

м. Кропивницький – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни (формування загальних фахових компетенцій).
4. Формат дисципліни.
5. Програмні результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендована література.
14. Інформаційні ресурси.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	РЕСУРСИ ТА ЕНЕРГОСБЕРЕЖЕННЯ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАТЕРІАЛІВ
Викладач	Скрипник Олександр Вікторович, кандидат технічних наук, доцент
Контактний телефон	095-027-80-11
E-mail:	skripnik1966@ukr.net
Консультації	<i>Очні консультації</i> за попередньою домовленістю Вівторок та Четвер з 14.00 до 15.00 <i>Онлайн консультації</i> за попередньою домовленістю Viber (+380950278011) в робочі дні з 9.00 до 15.30

2. Анотація до дисципліни

РЕСУРСИ ТА ЕНЕРГОСБЕРЕЖЕННЯ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАТЕРІАЛІВ – дисципліна, яка є вибірковим компонентом освітньої програми та відноситься до циклу професійної підготовки (ВН). Сьогодні з метою підвищення конкурентоспроможності продукції ливарні підприємства повинні використовувати передові прогресивні технології, які враховують таку важливу частину виробничого процесу, як раціональне використання ресурсів, в тому числі і енергетичних.

Ресурсозбереження перетворюється в даний час в один з головних джерел розвитку виробництва, особливо ливарного. Ускладнення умов видобутку і транспортування сировини і палива, загострення екологічних проблем обумовлюють необхідність збільшення використання вторинної сировини. Розробки нових ресурсозберігаючих технологічних процесів і обладнання дозволяють забезпечити якісну підготовку сировини до металургійного переділу, гранично знижувати втрати при виплавці сплавів. Розробляються технології для випуску нових сплавів, які забезпечують залучення у виробництво невикористовуваних раніше відходів. Створення сучасної системи обліку та контролю енергоресурсів дозволить значно знижувати питомі енерговитрати і собівартість випускаємої продукції. Тому ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів набуває дедалі зростаюче господарське значення в умовах сучасного виробництва, яке споживає більше половини всього палива, яке добувається і близько 70% виробляємої електроенергії. За останні роки інтерес громадськості до енергозберігаючої політики виріс, про що свідчать численні публікації, конференції, присвячені впровадженню безвідходної і маловідходної технології, вирішення екологічних питань, пов'язаних з організацією контролю за станом навколишнього середовища на всіх етапах технологічного процесу виготовлення виливків. Тому майбутній інженер повинен мати уявлення про аналізи властивостей відходів по переділах технологічного процесу виробництва виливків з різних сплавів, про утилізацію відходів в ливарному виробництві та інших галузях промисловості, про вплив відходів на якість виливків, про процеси підготовки відходів, енергетичної та екологічної ефективності безвідходних технологій. Дисципліна є базовою для підготовки студентів до сприйняття навчальних дисциплін “Теорія кристалізації відливка”, “Фізико-хімічні основи ливарного виробництва”, “Печі ливарних цехів”, “Ливарні сплави та їх плавка”.

3. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання дисципліни є засвоєння студентами сутності безвідходних технологій, їх технічних можливостей і областях застосування, набути навичок в орієнтуванні політики ресурсозбереження при виборі технології виготовлення виливків.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в прикладній механіці або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів механічної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (інтегральна компетентність);
- ФК1. Здатність аналізу матеріалів, конструкцій та процесів на основі законів, теорій та методів математики, природничих наук і прикладної механіки;
- ФК3. Здатність проводити технологічну і технікоекономічну оцінку ефективності використання нових технологій і технічних засобів;
- ФК4. Здатність здійснювати оптимальний вибір технологічного обладнання, комплектацію технічних комплексів, мати базові уявлення про правила їх експлуатації.
- ФК6. Здатність виконувати технічні вимірювання, одержувати, аналізувати та критично оцінювати результати вимірювань;
- ФК9. Здатність представлення результатів своєї інженерної діяльності з дотриманням загальноприйнятих норм і стандартів;
- ФК10. Здатність описувати та класифікувати широке коло технічних об'єктів та процесів, що ґрунтується на глибокому знанні та розумінні основних механічних теорій та практик, а також базових знаннях суміжних наук;

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із лабораторними роботами.

Формат очний (offline / Face to face)

Для заочної форми навчання:

Під час сесії формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5. Результати навчання

Програмні результати навчання дисципліни є наступні:

PH1) вибирати та застосовувати для розв'язання задач прикладної механіки придатні математичні методи;

PH2) використовувати знання теоретичних основ механіки рідин і газів, теплотехніки та електротехніки для вирішення професійних завдань;

PH7) застосовувати нормативні та довідкові дані для контролю відповідності технічної документації, виробів і технологій стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам;

PH8) знати і розуміти основи інформаційних технологій, програмування, практично використовувати прикладне програмне забезпечення для виконання інженерних розрахунків, обробки інформації та результатів експериментальних досліджень;

PH9) знати та розуміти суміжні галузі (механіку рідин і газів, теплотехніку, електротехніку, електроніку) і вміти виявляти міждисциплінарні зв'язки прикладної механіки на рівні, необхідному для виконання інших вимог освітньої програми;

PH14) здійснювати оптимальний вибір обладнання та комплектацію технічних комплексів;

PH15) враховувати при прийнятті рішень основні фактори техногенного впливу на навколишнє середовище і основні методи захисту довкілля, охорони праці та безпеки життєдіяльності;

Набути соціальних навичок (soft-skills):

– здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;

– небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя оточуючих.

6. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	28
практичні заняття	14
лабораторні роботи	-
самостійна робота	78
всього	120

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів/годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна/вибіркова
2020	5	9	131 – Прикладна механіка	4/120	3	екзамен	вибіркова

8. Пререквізити

Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін:

Математика – диференціальне та інтегральне числення, теорія функцій багатьох змінних, рівняння математичної фізики.

Фізика – механічний і тепловий рух, електромагнітне поле, структура і властивості речовини, молекулярна фізика.

Теплотехніка ливарних процесів – аналіз термодинамічних процесів, теплопровідність, конвективний теплообмін, тепломасопереніс.

Обчислювальна техніка – розрахунки на ЕОМ з використанням сучасних мов програмування, розрахунки за допомогою програмованих мікрокалькуляторів.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами, для підготовки (друку) звітів з лабораторних робіт, виконання розрахунків, термодинамічних досліджень. Для теплотехнічних розрахунків використовується програма для роботи з електронними таблицями EXCEL, спеціалізовані прикладні програми розрахунку теплообміну. Для виконання лабораторних робіт використовується лабораторне обладнання.

10. Політика дисципліни

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її

порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і лабораторні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізень на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання. При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

11. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовний модуль 1. Енергоаудит та енергозбереження в промисловості							
Тиж. 1	Тема 1. Вступ. Енергоаудит. Завдання енергоаудиту. Етапи енергоаудиту	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[1], [10]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 2 тижня
Змістовний модуль 2. Вторинні енергоресурси, теплові відходи та їх утилізація							
Тиж. 2	Тема 2. Енергозбереження в промисловості. Енергозбереження в котельнях і теплових мережах. Теплові втрати трубопроводів. Енергозбереження в компресорному господарстві.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[9]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 3 тижня
Тиж. 2	Тема 1. Визначення теплових втрат через ізоляцію трубопроводу	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	1 бал	Самостійна робота до 3 тижня
Тиж. 3	Продовження теми 2. Зниження тепловтрат за рахунок використання двокамерного скління.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[9], [12]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 4 тижня

	Система інфрачервоного обігріву виробничих приміщень.						
Тиж. 3	Тема 3. Вторинні енергоресурси. Газоподібні горючі ВЕР.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[3], [4]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 4 тижня
Тиж. 4	Продовження теми 3. Вогневе знешкодження шлаків чорної металургії та ливарного виробництва.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[3], [4]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 5 тижня
Тиж. 4	Тема 2. Визначення оптимальної товщини теплоізоляційного шару трубопроводу теплової мережі	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	2 бали	Самостійна робота до 5 тижня
Тиж. 5	Тема 4. Утилізація високотемпературних теплових відходів. Газотурбінні котли-утилізатори. Водотрубні котли-утилізатори.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[5], [6]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 6 тижня
Тиж. 6	Продовження теми 4. Котли-утилізатори за випалювальними печами. Установки сухого гасіння коксу. Котли-утилізатори сталеплавильних конвертерів..	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[5], [6], [7]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 7 тижня
Тиж. 6.	Тема 5. Енерготехнологічні установки. Енерготехнологічне комбінування при нагріванні металу. Енерготехнологічне комбінування в доменному виробництві.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[3], [1], [5]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 7 тижня
Тиж. 6	Тема 3. Визначення ефективності рекуперативного теплообмінника	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	2 бали	Самостійна робота до 7 тижня
Тиж. 7	Продовження теми 5. Розрахунки каупера. Баланс рекуперативного	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[1], [8], [9]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 8 тижня

	повітропідігрівника. Баланс ГТУ.						
Тиж. 7	Змістовний контроль №1	Тест	Тест	http://moodle.kntu.kr.ua/	Виконати тестове завдання	6 балів	До 8 тижня
Тиж. 8	Продовження теми. 5. Охолодження конструктивних елементів високотемпературних установок.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[1], [8], [9]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 9 тижня
Тиж. 8	Тема 6. Використання відпрацьованої пари	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[3], [4], [5]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бал	Самостійна робота до 9 тижня
Тиж. 8	Тема 4. Цикл теплового насоса	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	1 бал	Самостійна робота до 9 тижня
Тиж. 9	Продовження теми 6. Використання відпрацьованої пари	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[3], [4], [5]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 10 тижня
Тиж. 10	Тема 7. Утилізація низькопотенціальних теплових відходів. Утилізація теплоти забруднених стоків. Утилізація теплоти агресивних рідин. Утилізація теплоти вентиляційних викидів	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[9], [10]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бали	Самостійна робота до 11 тижня
Тиж. 10	Тема 5. Теплові труби	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	2 бали	Самостійна робота до 11 тижня
Тиж. 11	Тема 8. Глибоке охолодження продуктів згорання. Вологе повітря, вологі продукти згорання. Утилізація теплоти низькотемпературних димових газів. Розрахунки контактного економайзера.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[11], [12]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	3 бали	Самостійна робота до 12 тижня
Змістовний модуль 3. Нетрадиційні поновлювальні джерела енергії							
Тиж. 12	Тема 9. Нетрадиційні поновлювані джерела енергії. Перспективи, переваги і недоліки нетрадиційних	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[7], [9], [10]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бали	Самостійна робота до 13 тижня

	поновлюваних джерел енергії.						
Тиж. 12	Тема 7. Вивчення втрат енергії при транспортуванні рідин і газів по трубопроводу	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	1 бали	Самостійна робота до 13 тижня
Тиж. 13	Продовження теми 9. Біологічна енергія. Гідроенергетичні ресурси. Вітроенергетичні ресурси.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[9], [10], [7]	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	1 бали	Самостійна робота до 14 тижня
Тиж. 13	Тема 8. Дослідження порівняльних характеристик електричних джерел світла	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	1 бал	Самостійна робота до 14 тижня
Тиж. 13	Тема 9. Пряме перетворення сонячної енергії в електричну. Дослідження фотоелектричного перетворювача енергії	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	1 бал	Самостійна робота до 14 тижня
Тиж. 14	Продовження теми 9. Сонячна енергія. Геотермальні ресурси. Тверді побутові відходи.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[11], [12],	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	2 бал	Самостійна робота до 15 тижня
Тиж. 14	Тема 8. Вивчення принципу перетворення енергії вітру в електричну енергію	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[2]	Виконати та захисти звіт з практичної роботи	2 бали	Самостійна робота до 15 тижня
Тиж. 14	Змістовний контроль №2	Тест	Тест	http://moodle.kntu.kr.ua/	Виконати тестові завдання	4 балів	До 15 тижня

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма підсумкового контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «ТЕПЛОТЕХНІКА ЛИВАРНИХ ПРОЦЕСІВ» здійснюється згідно з кредитною трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) - 50 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, лабораторні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті:

Оцінку «відмінно» (90 – 100 балів, A) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; – вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку "добре" (82 – 89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку «добре» (74 – 81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вмiє порiвнювати, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача, в цiлому самостiйно застосовувати на практицi, контролювати власну дiяльнiсть;

- опанував навчально-програмовий матерiал, успiшно виконав завдання, передбаченi програмою, засвоiв основну лiтературу, яка рекомендована програмою;

Оцiнку "задовiльно" (64 – 73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матерiал в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї;

- виконує завдання, але при рiшеннi допускає значну кiлькiсть помилок;

- ознайомлений з основною лiтературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзаменi помилки при виконаннi завдань, але пiд керiвництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцiнку "задовiльно" (60 – 63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володiє основним навчально-програмовим матерiалом в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї, а виконання завдань задовольняє мiнiмальнi критерiї. Знання мають репродуктивний характер.

Оцiнка "незадовiльно" (35 – 59 балiв, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєвi прогалини в знаннях основного програмового матерiалу, допустив принциповi помилки у виконаннi передбачених програмою завдань.

Оцiнку "незадовiльно" (35 балiв, F) – виставляється студенту, який:

- володiє навчальним матерiалом тiльки на рiвнi елементарного розпiзнавання i вiдтворення окремих фактiв або не володiє зовсiм;

- допускає грубi помилки при виконаннi завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання i не готовий до професiйної дiяльностi пiсля закінчення унiверситету без повторного вивчення даної дисциплiни.

Пiдсумкова (загальна оцiнка) курсу навчальної дисциплiни. Є сумою рейтингових оцiнок (балiв), одержаних за окреми оцiнюванi форми навчальної дiяльностi: поточне та пiдсумкове тестування рiвня засвоєння теоретичного матерiалу пiд час аудиторних занять та самостiйної роботи (модульний контроль); оцiнка (бали) за виконання лабораторних iндивiдуальних завдань. Пiдсумкова оцiнка виставляється пiсля повного вивчення навчальної дисциплiни, яка виводиться як сума промiжних оцiнок за змiстовi модулi. Остаточна оцiнка рiвня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцiнювання якої призначається 50 балiв, i рейтингу з атестацiї (залiк) – 40 балiв.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни "ТЕПЛОТЕХНІКА ЛИВАРНИХ ПРОЦЕСІВ"

Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовний модуль 1		Змістовий модуль 2										Змістовий модуль 3				екзамен	сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	ЗК1	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	ЗК2	50	100
2	3	2	4	2	4	2	6	3	2	4	3	2	3	4	4		

Примітка: Т1, Т2,...,Т14 – тема програми, ЗК1, ЗК2 – підсумковий змістовий контроль

13. Рекомендована література

Базова

1. Колтыгин А.В., Орехова А.И. Литейное производство: Основы ресурсо- и энергосбережения в литейном производстве: Учеб. пособие. – М.: Изд. Дом МИСиС, 2010. – 77 с.
2. Ресурси та енергозбереження при виробництві матеріалів. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу "Ресурси та енергозбереження при виробництві матеріалів" для студентів спеціальності 131 "Прикладна механіка". / Укл.: О. В. Скрипник – Кіровоград: ЦНТУ, 2020. – 68 с.
3. Вагин Г. Я. Ресурсо- и энергосбережение в литйном производстве: учебник для вузов / Г.Я. Вагин, В. А. Коровин, И. О. Леушин, А. Б. Лоскутов. – Н. Новгород, 2008. – 211 с.
4. Кремнев Г. П. Ресурсо- и энергосберегающие технологии в машиностроении: учебное пособие / Г. П. Кремнев, Ф. В. Новиков. – Д.: ЛИРА, 2016. – 297 с.
5. Ганжа В. Л. Основы энергоэффективного использования энергоресурсов: теория и практика энергосбережения. – Минск: Беларусь. Наука, 2007 – 451 с.
6. Дзядикевич Ю.В. Організаційно-економічний механізм енергозбереження: монографія / Ю. В. Дзядикевич, В. Я. Брич, В. В. Джеджула, Р. Б. Гевко, та ін. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018.– 154 с.
7. Н. И. Данилов, Я. М. Щелоков Основы энергосбережения: Учебник. – Екатеринбург: ГОУ ВПО УГТИ-УПИ, 2006. – 564 с.
8. Пилипенко Н.В., Сиваков И.А. Энергосбережение и повышение энергетической эффективности инженерных систем и сетей. Учебное пособие. – СПб: НИУ ИТМО, 2013. – 274 с.
9. Джеджула, В. В. Енергозбереження промислових підприємств: методологія формування, механізм управління: монографія / В. В. Джеджула. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 346 с.
10. В.А. Маляренко Енергозбереження та енергетичний аудит : навчальний посіб. / В.А. Маляренко , І.А. Немировський. – 2–е вид., перероб. і доп. – Харків : НТУ «ХП», 2010. – 344 с.
11. Зеркалов Д.В. Організація використання енергоресурсів. Довідник. – К.: Основа, 2009. – 273 с.
12. Березовский Н. И. Технология энергосбережения: учебное пособие / Н. И. Березовский, С. Н. Березовский, Е. К.

Костюкевич. – Минск: БИП-С Плюс, 2007. – 152 с.

Допоміжна

13. Энергосбережение и повышение энергетической эффективности: социально-экономические, организационные и правовые аспекты: учебное пособие / В.Я. Ушаков; Томский политехнический университет. – Томск: Издво ТПУ, 2011.-280 с.
14. Литвак В.В., Вагнер М.А. Энергосбережение: учебное пособие. – Томск: СТТ, 2012 – 212 с.
15. Потенциал энергосбережения и его реализация на предприятиях ТЭК: учебное пособие / В.Я. Ушаков, Н.Н, Харлов, П.С. Чубик; Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во ТПУ, 2015.-283 с.
16. Арутюнян, А.А. Основы энергосбережения. Методы расчета и анализа потерь электроэнергии, энергетическое обследование и энергоаудит, способы учета и снижения потерь, экономический эффект / А. А. Арутюнян. — Москва: Энергосервис, 2007. — 600 с.
17. Данилов Н.И. Щелоков Я.М. Основы энергосбережения: учебник / под ред. Данилова Н.И. – Екатеринбург.: ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2006. –564 с.
18. Энергосбережение: учебник / Н.А. Стрельников. – Новосибирск: Издво НГТУ, 2012. – 176 с. 13. Технология энергосбережения: учеб.пособие / Н.И. Березовский, С.Н. Березовский, Е.К. Костюкевич. – Минск : БИП-С Плюс, 2007. – 152 с.
19. Спейшер В.А. Обезвреживание промышленных выбросов дожиганием/ В.А. Спейшер. М.: Энергоатомиздат, 1986. – 168 с.
20. Котлы утилизаторы и энерготехнологические агрегаты/ А.П. Воинов [и др.]. М.: Энергоатомиздат, 1989. – 272 с.
21. Куперман Л.И. Вторичные энергетические ресурсы и энерготехнологическое комбинирование в промышленности/ Л.И. Куперман, С.А. Романовский, Л.Н. Сидельковский. Киев: Вища школа, 1986. – 303 с.
22. Мучник Д.А. Теория и техника охлаждения кокса/ Д.А. Мучник, Ю.С. Постыльник. Киев: Вища школа, 1979. – 201 с.
23. Утилизация избыточного тепла при совмещенном процессе термической подготовки шихты и тушения кокса/Б.И. Бабанин [и др.]//Кокс и химия. 1988. – С.17-20.
24. Сазонов Б.В. Теплоэнергетические системы промышленных предприятий/ Б.В. Сазонов, В.И. Ситас. М.: Энергоатомиздат, 1990. – 154 с.

Технічні засоби навчання:

1. Слайди і плакати
2. Комп'ютер
3. Проектор.

14. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс дисципліни " РЕСУРСИ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАТЕРІАЛІВ" в системі дистанційної освіти ЦНТУ MOODLE: <http://moodle.kntu.kr.ua>